

**DANSKE
GYMNASIER**

Ny Vestergade 13, st.
1471 København K

Danskegymnasier.dk
mail@danskegymnasier.dk

+45 3318 8260

Børne- og Undervisningsministeriet
Att. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

S. 1
20. december 2023

Høring vedr. bekendtgørelse om ansøgning, elevfordeling og optagelse på de gymnasiale uddannelser

Danske Gymnasier
D +45 3318 8260
mail@danskegymnasier.dk

Danske Gymnasier har den 27. november 2023 modtaget udkast til bekendtgørelse om ansøgning, elevfordeling og optagelse på de gymnasiale uddannelser i høring. Bekendtgørelsesudkastet indeholder indholdsmæssige ændringer og ændringer af tidsfrister foruden at være et sammenskriv af bekendtgørelse om ansøgning til de gymnasiale uddannelser og forrang til visse ansøgere og bekendtgørelse om elevfordeling, transporttid og optagelse på de gymnasiale uddannelser.

Danske Gymnasier tager positivt imod STUK's arbejde i forhold til at sammenskrive de to bekendtgørelser til én samt at fremrykke hele processen for elevfordeling, så ansøgere kan få besked om reservation af foreløbige pladser allerede primo maj i stedet for primo juni.

Foreningen har følgende bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet, som foreningen også tidligere har rejst over for børne- og undervisningsministeriet:

Forrang

Kapitel 1 i bekendtgørelsen regulerer bestemmelserne for ansøgers muligheder for at opnå forrang til optagelse på en bestemt uddannelse på en bestemt institution/afdeling. Hvad angår forrang generelt finder Danske Gymnasier, at det risikerer at medføre et u hensigtsmæssigt konkurrencefelt mellem gymnasierne, hvorfor foreningen mener, at forrangsmulighederne bør indskrænkes, samt at de lovbundne regler herfor bør genbesøges politisk i forbindelse med en ny politisk aftale om en elevfordelingsmodel.

Det er foreningens vurdering, at børne- og undervisningsministeriet som en konsekvens af lov 157 om kapacitetsfastsættelse og

elevfordeling har øget antallet af mulige sjældne studieretninger, jf. bilag 1 til bekendtgørelsen. Alene for stx er der angivet mere end 27 kombinationsmuligheder af centralt fastsatte studieretninger. Hertil kommer, at der ikke er fastsat regler for, hvor mange ansøgere en institution må optage med forrang, og det er institutionens ansvar at fastsætte saglige kriterier for tildeling af forrang til sjældne studieretninger. Dette skal tilmed ses i lyset af, at Danske Gymnasier er blevet oplyst, at børne- og undervisningsministeren ikke agter at lade ændringen af gymnasielovens § 20 i kraft, jf. L 157, der havde til hensigt at binde en ansøger til en sjælden studieretning, hvis ansøgeren fik forrang til optagelse på baggrund heraf.

Det er Danske Gymnasiers vurdering, at det betyder, at ansøgere på nuværende tidspunkt kan omgå elevfordelingsmodellen og transporttidskriteriet ved at søge om forrang på sjældne studieretninger blot for at blive optaget på et bestemt gymnasium.

Derudover finder foreningen det også uhensigtsmæssigt, at STUK har valgt at definere en sjælden studieretning på baggrund af den geografiske afgrænsning af de enkelte gymnasiesamarbejder. Samarbejderne har meget forskellige geografiske størrelser og blev fastsat uden kendskab til, at de skulle være definerende for, hvornår en studieretning kunne betragtes som sjælden. Eksempelvis består Region Nordjylland kun af ét gymnasiesamarbejde, men det dækker et meget stort geografisk område, hvor det giver mening, at der fx er to gymnasier, der udbyder den centralt fastlagte studieretning Latin A, Græsk A, og at det begge steder betragtes som en sjælden studieretning.

Danske Gymnasier foreslår på baggrund af ovenstående, at det lægges ud til lokal beslutning i gymnasiesamarbejdet, hvilke studieretninger der kan betragtes som sjældne i et gymnasiesamarbejdes område, og at formålet med en sådan beslutning skal være at sikre et tilstrækkeligt og varieret tilbud af studieretninger i området. Dette vil efter Danske Gymnasiers opfattelse styrke samarbejdet på tværs af institutionerne i stedet for at skabe en konkurrencesituation.

Transporttid

Danske Gymnasier finder fordelingskriteriet transporttid vilkårligt, uigennemsigtigt og usikkert og anbefaler på det kraftigste, at der træffes en politisk beslutning om at ændre dette fordelingskriterium til afstand via vejnettet.

Ift. det konkrete transporttidskriterium finder foreningen det problematisk, at cykel og offentlig transport ikke kan kombineres.

Mange steder i Danmark er cyklen det naturlige transportmiddel mellem bopæl og busstoppested eller togstation, fordi afstanden herimellem ofte er for lang til at gå, men for kort til at blive kørt i bil, eller der simpelthen ikke kører nogen bus mellem bopælen og togstationen.

Det har dermed stor betydning for mange ansøgere reelle transporttid, der forlænges unødvendigt, når cykel og offentlig transport ikke kombineres i beregningen, og det risikerer at påvirke især gymnasier i yderområderne og deres mulighed for at få tildelt ansøgere af den centrale fordelingsmodel.

Endelig ønsker Danske Gymnasier at bemærke, at foreningen finder bestemmelserne i bekendtgørelsens § 10 uhensigtsmæssige. Det gælder både, når det drejer sig om de ansøgere, der bliver pålagt en vilkårlig transporttid på 23 minutter, fordi de ikke har en dansk folkeregisteradresse, og de ansøgere, der benytter sig af at ansøge via sms. Hvad angår den første gruppe, er der ofte tale om unge, som har tilbragt et år på et uddannelsesophold i udlandet, og som søger om optagelse på et gymnasium i Danmark. Tidligere var det muligt for disse ansøgere at søge om optagelse året før, de rejste til udlandet, og når de havde fået bekræftet deres uddannelsesophold i udlandet, kunne de søge om orlov. For den anden gruppe, er det Danske Gymnasiers indtryk, at en stor del af ansøgere herfra kommer fra uddannelsesfremmede hjem og måske ikke får meget hjælp til at ansøge om optagelse på en ungdomsuddannelse, hvorfor de ender med at anvende sms-muligheden. Konsekvensen er, at disse ansøgere ryger helt bag i køen, selv om det i virkeligheden er en gruppe unge, der har ekstra brug for støtte. Danske Gymnasier indgår gerne i dialog med STUK og STIL om mere hensigtsmæssige løsninger.

Med venlig hilsen

Henrik Nevers
Formand